

یهی بننت ناهرب هس

ناهرب لاهربم رب

- ناهرب لاهربم رب یهیی بننت ناهرب هس
- قلطم أدبم ناهرب (۱)
  - تاذ اب یهلا تافص هطبار
- هطبارارف ناهرب (۲)
  - هطبارارف ناهرب
  - هطبارارف ناهرب رد یتاماهبا
- (وا یوس هب وا زا وا اب :ای) وا یوس هب ؛وا زا ناهرب (۳)
  - (وا یوس هب وا زا وا اب :ای) وا یوس هب ؛وا زا ناهرب
- هللا تیار و الائی ش هللا تیار ام :تسویپ
  - :هیفوص مالک رد (فلا)
  - هیامام ءاملع (ب)

رب یه ی بن ت ن ارب هس
ن ارب ل ا ن ه رب م

نآ ن م . می‌مه‌فب ار رگی‌دمه دوص‌قم هک می‌ی‌وگب یی‌اه‌زی‌چ ی‌نعی ؛ ٲٲ بنم ی‌نعی ، ا‌چ‌ن‌یا رد ن‌اه‌رب [1] و ه‌ث‌ح‌اب‌م اد‌ع‌ب مه ام‌ش ؛ د‌وب ه‌دمآ م‌ن‌ه‌ذ ه‌ب ت‌ی‌ث‌ی‌ح ه‌س م‌ت‌ش‌و‌ن‌ی‌م ار « ی‌ی‌اد‌خ‌اب » ه‌ل‌اق‌م هک نام‌ز د‌ی‌ای ن‌ات‌ن‌ه‌ذ رد ٲٲ بنم و ن‌اه‌رب اه ه‌د ، ن‌ای‌ی ن‌ی‌مه ه‌ب ت‌ب‌س‌ن اس‌ب ه‌چ ، د‌ی‌ن‌ک ر‌ک‌ف و س‌ی‌ر‌د‌ت

ه ب ،تسا ناهرب نیا هیلأراشم هک ینطوم نیا زا هنوگچ هک نیا هرابرد مینک شحب میه اوخیم سپ اه نیا.دی آیمن دوهش هب هاگچه هک ینطوم نآ ؟ میربب ی **[2] ق ل ط م ت ب و ب ی غ و ه ی ب ی غ ت ی و ه** تابثا هتبلل هک ؛مینک تابثا ار وا میه اوخیم اه نیا زا ،هدمآ دوهش هب هدش شحب ناهرب نیا رد هک -تسا رظن دروم یراشا دوجو نامه اجنیا- تدوجو رب هک نانآ :هتفگ رعاش .دهاوخیم

[illegible]

و تساهتفرگ تروص همالع «نیقی دص ناهرب دقن» هلاقم یسررب دادتما رد ثحابم نیا حرط[1] ناهرب دقن هلاقم یسررب» و «ماگ هب ماگ ییادخ اب» یاه هلاقم هعلاطم ورگ رد نآ لماک مهف دشاب یم» همالع نیقی دص.

هتفرگ تروص ۲۵/۱۱/۱۳۹۳ و ۲۱/۱۱/۱۳۹۳ خیرات رد و لوصالا ثحابم تا س ل ج نمض رد ناهرب هس زا ثحب
تس.

(61ص ؛ رؤية فوصل الاحاطصا). نعي علال رابتعاب قحل اذ وه: قلم البي غل و ، رؤية ال بي غ [2]

«تبرتم»: اهل لاقِي و تانَّي عت ال عي مج هِي ف ك ل ه ت س م ال ف ر ص ال د و ج و ال ي ه تَّي لَّ ة ب ي غ ال ة ي و ه ال ه م س اب ه نَّي ع ت و ، ر ث ك ت ال ب ء ا م س أ ل ا ق ي ق ح و ه ، م ع ن «م س ر ال و م س ا ال» و «يَّ م س م ل ا» و «ت ا ذ ل ا ت ا نَّي ع ت ال ل ك ل ع م ج ت س م ال ي ل ا م ك ل ال يَّ ل ك ل ال نَّي ع ت ال و ه «ة ل ل ا» و ه و ة ل ال ج ل ه م س ا و ه ي ذ ل ا م ط ع أ ل ا و ، ء ا م س أ ل ا ي ف «ة م ئ أ ل ا م ا م ا» و ه ه ت ع س و ه ل و م ش ل و ، ك ل ذ ك ذ و خ أ م ا ل ي ق ي ق ح ال د و ج و ال و ه و ة ي ل ا م ك ل ال ل و ص ف ا ه ل ن و د ق ع ي ث ي ح ن ي م ل ك ت م ل ن ي ب ل ب ء ا ف ر ع ال ن ي ب ة ر و ه ش م ل ة ع ب س ل ا ء ا م س أ ل ا ي ه ة م ئ أ ل ا ح ر ش ه ن م م ل ك ت م ل ، ر ي ص ب ل ، ع ي مَّ س ل ، ر ي د ق ل ، د ي ر م ل ، م ي ل ل ع ل ، يَّ ح ل ا : ي ه و ا ه م ا ك ح ا ي ف ن و مَّ ل ك ت ي و (١ ه ق ي ل ع ت 111 ص ؛ ي ن س ح ل ا ء ا م س أ ل ا

تسا تاصيصخت هوجو و تاننعت هونوگ ره زا قلطم و درجم شي تاذا قالطا رابتعا هب تحب دوجو صرحم
ماقم ار ماقم نيا و ،دوش يمن طاحل ماقم نأ رد یمسر و یقي قح یمسا زا یمسا و یترتك و بيكرت و
ار نأ دوش ذخا ،دشابن نأ اب یزيچ هك نيا طرش هب ،دوجو تقیقح نوچ و .دنيوگ مسرال و مسرال
و عمجلال عمج ار هبترم نيا و تسا كلهتسم نأ رد تافص و ءامسا عيمج هك دنيوگ تي دحا هبترم

اهنآ ىئزج هچ و اهنآ ىلك هچ نآ همزال ءايشا عيمج طرش هب رگا و .دن يوگ زين ءامع و قئاقحلل ءقيقح
ماقم و دن يوگ تي دحاو هب ترم هك تسا تي هلا هب ترم ،دوش ذخا دنوشيم هديمان تافص و ءامسا هك
ص، ٦، هملك كى و رازه) (11 ص ،ناريا يگنس پاچ ،مكحلل صوصف رب ىرصي قحرش) .دنمانيم زين عمج
(١٩٥)

، تاذ ىبوى غلابى ماقم :دننكىم ىدن بهتسد هلحرم شش رد ار ىتسه ماطن لك ناملسم نافراع
...[هدام ملع](#) و لاثم ملع ،[لقع ملع](#) ،[ىناث نىعت](#) ،[لوا نىعت](#)

هك نانچ ؛درادن ىمسر و مسا چيه دن يوگيم ،دنسر يم ىبوي غلابيغ تاذ ماقم هب ىتقو ،افرع راآ رد
دن چ رد هك هىلع هللا ءمحر ىني مخ ماما .دننكي م ري بعت «مسرال و مسال ماقم» هب ماقم نآ زا هاگ
نامه رد ،ديوگيم نخس ىبوي غلابيغ تاذ ماقم ءرابرد ءيادهلا حابصم فيرش باتك زا نيزاغآ حابصم
ديامرفيم لوا حابصم :

ةنماكلل ءقيقحلاو ءي وهلا بيغ ي ف نكتسملا بئرملا ءاقن علل او ءي دحلل ءي بيغلل ءي وهلا نآ ...ملع
ملاوع ي ف اهل مسا ال نومكو بيغو ووطبو «ءامع» ي ف ءي نامللظلا بجلل او ءي رونللاقدارس تحت
مسرالو ميكلحلل ركذل

تحت هك ىتقي قح و تسال نكتسم تي وه بيغ رد هك [يبرغم ءاقنع](#) و هي دحا ءي بيغ تي وه هك ... نادب
رد وا زا ىمسا هن ،تسا ناهن پ نومك و بيغو ووطبو «ءامع» رد ىنامللظ ياه باج و ىرون ياهه درپ
... ىمسر هن و تسه ميكلح ركذل ملاوع

ياهلحرم ار ماقم نآ ، تاذ ىبوي غلابيغ ماقم زا مسر و مسا ىفن رب نوزفا ، ىنافرع نوتم رد
[يونوق ني دلاردص](#) ال ثم .دري دپي من ار ىلومحم و مكح چيه ىنعى ؛دننكي م ىفرعم زين ري دپانمكح
هىلع مكح ى نأ حصي ال ىتاذلا هقالطل ثيح نم قحلل نأ مَلْع ؛ديوگيم صوصن رد هىلع هللا ءمحر
ىمكح چيه ناوتي من ،[شا ىبوي غلابيغ ماقم و] ىتاذ قالطا رظنم زا ، ىلاعتقح رب هك نادب مكح ب
درك يراج .

تاذ ماقم رب ىمكح چيه ني اربان ب .درى گىم رب رد ار ىمكح عون ره و دراد تي مومع ترابع ني رهاظ
.. ،دوب دهاوخن لمح لباق

و مولعم ماقم نآ هك دننكي م ديكتات و هدناوخ ىنتفايانتسد ىماقم ار تاذ ماقم دوخ راآ رد افرع
نادب يهار ناشيا يايصوا و ءاي بنامتاخ ىتح و نالوسر و ايبنا و دش دهاوخن و هدشن ىدحا فورعم
دنرادن ماقم .

ىبوي غلابيغ ماقم ءرابرد ءيادهلا حابصم باتك زا لوا حابصم رد هىلع هللا ءمحر ىني مخ ماما
:ديوگيم :

مادقا اهللجلاقدارس ىدل لزت ، ىنفراعلل لامآ اهنع عطقنم ...ءي دحلل ءي بيغلل ءي وهلا نآ ...ملع
ءاي بنال نمل دحلل ءفورعم ريغ ني لماكلل ءاي لوال بولق اهس دق ءحاس نع بوجحم ، نيكللاسلا
نم ءفرعملا باحصال ءدوصقم الو ني دشارللا نيكللاسلاو ني دباعللا نم دحلل ءدوبعم الو ني لسرملو
،كئدابع قح كان دبعمو كئفرعم قح كان فرع ام :ني عمجا ءفيلخلل فرشا لاق ىتحت ني فشاكملا

:ةسرافلاب ليغو

ريگزاب ماد دوشن سك راكش [اقنع](#)

ار ماد تسا تسد هب داب هشي مه اجناك

قلم طم أدبم ناهرب (١)

تاذ اب یهلا تافص هطبار

اب هک یاهثحابم رد ،نابات رهم رد ییابطابط همالع موحررم زا دوب یاهلمج زا رکف نیا عورش روط هب: دندوب هومرف .تسا یبوخ و میوق هتکن هک دندوب هتفگ ار نیا دنتشاد ناشدرگاش

تاذ زا یبتر رخت و تسا فصو هون کی ،لومحم ینعی [1]«لومحم رب دراد یبتر مدقت ،عوضوم یلک رد هدق ییالببرک دمحا دیس موحررم همان رد هک تسا یاتارابع ،بللطم نیا هئاوتشپ منامگ هب- دراد ،تاذ: (لابلابام یلع) تسا هدمآ ،دندراد ار اههمان نامه تامکاحم مه هدق همالع موحررم هک ،تابتاکم بسک وا زا ار دوخ ندوب لامک ،هئلامک قئاقح همه ینعی ،تالامک هب فصتم هن تسا تالامک عوبنی یبلطم نآ میرادن راضت نا میدیمهف ار نیا رگا -[2]دشاب لامک اه نآ هب فاصتا زا تاذ هن ،دنا هدرک .دشاب دارم انعم نیمه هب تسا تاذ نیع ،تافص هک تسا فورعم هک

اب تافص تی نیع» زا: دیحوت بتارم «تافص یفن» ات «تاذ

لامک» دهاوخمی هک یقطنم و قیمع یدر اما ،دنتسه نیا در ماقم رد اچنیا رد ییابطابط یاقآ .دنک تیبتت ار «[3]هنع تافصلا یفن صالخال

رظن .ییاهن رظن هب طوبرم هن ؛تسا هلحرم کی هب طوبرم ،دنتاذ نیع تافص میوگی هک نیا .تسا میوق یلیخ بلطم نیا .تاذ زا دراد ی تاذ رخت ،تفص نوچ .تسا هنع تافصلا یفن ،ییاهن ود اه نیا هک دوشن نامگ .تسین ییاهن بلطم اما ؛تسا تسرد دوخ یاج رد دنتاذ نیع ،تافص هتبلل دندلب بلطم نآ هب دیوریم هک تافص و تاذ تی نیع ریسم نیا زا .تسا رگیدمه لباقم رد بلطم .«هنع تافصلا یفن صالخال لامک» هک دیسریم

ماشه شیدح

تاه لاق معن تلقف هلا تعنت ایل لاقف ع هلا دبعب یل تلخد: لاق ملاس نب ماشه نع وه لاقف هتعنن فیقف تلن نوقولخملا اهیف کترتشی ةفص هذه لاق ریصبلا عیمسلا وه تلقف انأ و هدنع نم تجرف هیف لطاب ال قح و هیف لهج ال ملع و هیف توم ال ةایح و هیف ةملط ال رون [4]دیحوتلاب سانللا ملعأ

ترضح .تسا ... و ریصب و عیمس وا هلب تفگ؟ ینکیم فیصوت ار تیادخ ایآ: دندومرف ترضح سبپ تفگ ماشه .تسه مه تاقولخم رد هک اه نیا «نوقولخملا اهیف کترتشی ةفص هذه» دومرف لهج ال ملع و هیف توم ال ةایح و هیف ةملط ال رون وه» :وگب: دومرف ترضح؟ میوگب هچ هداد رپ ار وا ترضح و دوب هدیمهف یبوخ زیچ هک دوشیم مولعم ماشه .«هیف لطاب ال قح و هیف انأ» :تفگیم ،دشجراخ ترضح رضحم زا یتقو اذل ؛دندرب الاب ار وا یتفرعم یهلحرم کی زا و دندوب «دیحوتلاب سانللا ملعأ

بلطم اما ،دوب عقوم نآ رد سانلا ملعا ماشه میوگیم ،تیب لہا تایاور عومجم ہب ہجوت اب یلو ہلحرم کی «ہیف لہج الملع» .دنتفگ مہ شررالاب ،دنتفگ ناشیا ہب ترضح ہک یا یفراعم «ہنع تافصلا یفن صالخالا لامک» :دوشیم و دوریم رتولج ہلحرم نیازا .تسا

تایعقاو أدبم؛تئیعقاو

یوس ہب درب ار ام ،[5]ناہرب نیازا ہک منکیم ضرع الاح .میتفر ولج ناشیا شیامرف نیازا لاح رہ ہب مہ ہذاک یایاضق رد یتح ہک ی«اعقاو» ؛«اعقاو» ،[6]«ہیعاوالا» مان ہب درادن لباقم ہک ینطوم .تسہ مہ ہذاک یایاضق رد یتح و تسین نآزا یرفم چہ ہک ینطوم درک دوش ام نہد سپ .تسہ

قیاقح مہ کرتشم فصو؛تئیعقاو

یتقو .دنرثکت مایاقم کی رد ،تافص ینعی ؛تافص تیدحا :میوگیم نآ ہب ہک- «اعقاو» نیانالا رد ہک مینیبیم اہزیچ یارب یفیصوت کی ینعی -دوشیم تافص تیدحا رگید میسرب اجنیا ہب .تسا کرتشم مہ

اعقاو ،بذاک یہیضق کی و تسا قداصّاعقاو ،قداص یہیضق کی دیوگیم یتقو :دینک تقد بوخ الاح سپ .تسا تئیعقاو خنس کی ہک مینیبیم و دراد انعم کی «اعقاو» ہملک ود نیاناجنیا رد ؛تسا بذاک اما ؛تسا دحا ،تسین رادربدعت ہک میہجاوم یتئیعقاو وحن کی اب ینعی میاہدیسر تافص تیدحا ہب .تسا تردقزایغ ملع ،دنتسین یکی ،ملعو تایح و تردق ماقم رد

قلطم أدبم زای تئیعقاو فصویبت رخت

مولعم ؟ار فصو کی ای دیہدیم ناشن ارتاذ کی ،تسا بذاکّاعقاو ہیضق نالف دیوگیم یتقو الاح ہک ،دَحّافصو کی ہب دیاہدیسر سپ .تسین تاذ خنس ،شتخیر و خنسّالصا .ار فصو ہک تسا نیازا ہک دراد یبیغ قلطم أدبم کی ،دَحّافصو نیاسپ .تاذ زادراد یبت رخت ،فصو و تسا فصو یبت مدقت ہک عوضوم تیبیغ ینعی قلطم أدبم سپ .وا زادراد یبت رخت و تسوا فصو ،فصو [7].دَحّاتفص ماقم رب دراد

ناہرب ییاور دہاوش

:دراد تایاور زایدہاوش ،ہقلطم تئیادبم نیازا

مہم یلیخ ناہرب نیارطن زان«ہیلا» رد ریمض عجرم «[8]ہلک رمالا عجری ہیلا» لثم یتارابع.۱. تسا

«یذ» ہملک «[9]الیبّس شّرغلا یذ یلا اوعتبال اذّا نولوقّی امک ؤولآ ؤعم ناک ؤول لُق» ۲۰. ہک میراد یشرعلایذ ینعی :دیامرفیم ہیآ .میتشاد لصفم ار شتحب البق ہک تسا مہم رایسب رادرب تیئود ،شرعلایذ نآ ہک (شایگدرتسگ ہب تسا قیاقح ،شرع) تسا شرع ،دینک صرف ہچرہ

دی.درک لایخ امش ار «**هعم**». تسوا یوس هب شجعجرم دیوگب ییادخ ره و تسی

فصوي اوب ال تافصلا فصوت هب :مالسلالاهیلع ءادهشلادیس ترضح هبطخ ریبع ت زین و ۳۰
و ادوجوم هب ناميالا هنم ركفلا بيصي :تسا هبطخ نیمه رد و [10]**فراعمل فرعت هب و**
[11]**ةفص دوجو ال ناميالا دوجو**

و ،دنتسه تترك راثم يلك روطب ميهافم :مئيئوگيم يلك روطب بلطم نيا ندش نشور يارب [1]
،قادصم رب یموهفم ره قابطنا سپ.تسا لزغنم و ادج رگيد موهفم زا هرورضلاب ،اتاذ یموهفم ره
،يا سكه ،نياربان و .تسا یرورض لمأتم صخش يارب رما نيا و ؛تسين ديدحت بئاش زا ىلاخ
لحرم زامتح ،تسا دودحم ريغ دوخ تاذ رد هك ىقادصم رب یموهفم قابطنا هك دوب دهاوخ نينچ ءيضق
أتم عوضوم بترم زا لومحم بترم هك ميناد یم زين رگيد ىفرط زا و ؛دوب دهاوخ رُخأتم وا تاذ
دحم ريغ ،تسا هفارضلابدوجو شدوجو هك نأ ظحاللمب ،دوجولا بجاو تاذ بترم نوچ نياربان .تسا
يُتح ؛تسا رتالاب یموهفم دييقت ره زا و ىفصو و ىمسسا نيعت ره زا ،فرص دوجو نأ سپ ،دشابيم
عوضوم نأ رب هك تسا ىمكح زين نيا ،تسا رتالاب :مئيئوگيم هك نيا نوچ .مكح نيمه دوخ زا
،دوش لمح نأ رب لومحم نيا و ددرگ ام مكح نيا يارب عوضوم هك نيا زا طيسب تحب تاذ نأ و ؛مينكيم
نيعت زا يُتح ،دوش ضرف هك ىنيعت ره زا ،دراد قالطا سدقم تقيقح نأ سپ.تسا رتيقار و رتيلع
نأ هك دوشيم ريگتسد اج نيا زا و .مياهدرک لمح وا رب هك ىقالطا نيا زا و ميهادومن هك ىمكح نيمه
تسا فرط كي زا طقف ،تسا دوجوم تافص و تاذ نيي هك دوشيم تباث ناهرب طساوب هك ىتئينيغ
دوخ تاذ هب تاذ هك ىنعم نيديب .دنتسين تاذ نيغ تافص نكيلو تسا تافص نيغ ،تاذ ىنعي
(231-232ص ،ناباتره م) .دنتسه تباث ،تاذ هب تافص نكيلو ،تسا تباث

اتاذ هك ىقادصم رب موهفم قابطنا :دندراد ىريبع ت نينچ ىديحوت لئاسر رد ناشيا نينچمه
زا نيعت رخأت نامه ،رخأت عون نيا .دشابيم قادصم نأ تاذ هبترم زا رُخاتم ىعون هب تسا دودحمان
دوجو نوچ و **تسا عوضوم هبترم زا سپ ،لومحم هبترم** هك تسا نشور ىفرط زا .تسا قالطا
دييقت هون ره و ىفصو و ىمسسا نيعت عون ره زا سپ ،دشابيم دودحمان ،تسا صلاح و فرص ،ىبجاو
ره هب تبسن سدقم تقيقح نيا سپ ،تسا هزنم زين مكح نيمه زا هكلب تسا هزنم یموهفم
(20-21 ص، ىديحوت لئاسر) «قالطا ديق زا ىتح تسا قلطم ىضورفم نيعت

تهجنيازا و .ءايشالال ك ءقبيقحلال طيسب تسا طاحل نيا هب و» :تسا تارابع نيا ،دوصقم ارهاط [2]
طيسب :دناهتفگ هك تسا تهجنيازا و .تسا تارابع قيص وا رب تفص قالط :هك دش مولعم
و ىلعأ وحن هب تسا نود ام ياراد طيسب :دناهتفگ و .اهنم عىشب سيل و ءايشالال ك ءقبيقحلال
نيمه هب زين فيعّضلا ىلع ىوقلا لامتشا و .دشاب هدوب دودحم هك نود ام دوجو وحن هب هن ،فرشأ
هتحتُسنج كُكشملا و .نانيا بتم فيعّضلا و ىوقلاف ال و ،ءدحب هيلع هلامتشا ال ،تسا وحن
:هك تسنأ مّهوت نيا أشنم و .تاذلاب ءدحتم دارفا هتحت عون ال ؛تاذلاب اهنيب فالخال و ،عاونا
ريظن ؛هدش ىوقلا ىف فيعض جامدنا مّهوت ،تسا كارتشالا هب ام نيغ زايتمالا زايتمالاهبام نوچ
دهاوخ هديدع تابابحتسا نيغ بوجو ،دشاب نينچ رگا هك نأ لاح و ؛هدش بابحتسا و بوجو رد مّهوت نيا
سَيَل مالسلال هيلع ريمأ ترضح شيامرف هب دارم و .ءداضتم اهلك ءسمخلال ماكحال نأ عم .دوب
و تردق و ملع ىهانت مدع نايب هچ ؛تسا چراخ مال ك لمح زا هك ،دشاب ىدوجو دح رگا ،دودحُم دَحَوت فصل
يُفَن ديجوَّت لالامك و ىارخا ءرابع ،تسا یموهفم دَح دارم رگا و دَح ىلع فقيا ال هك ،تسا تافص رياس
تسا ليبق نيا زا هكلب مولعلاك ال مُلَع و ،ءايشالال ك ال عيش لاقى امك .دوب دهاوخ هُنع تافصل
هچنانچ ؛مالسلال مهيلع راهطأ مّهئأ زا تارابع نيا رودص دوش تباث رگا ،ماسجالاك ال مُسج هب ريبع ت
؛هدش لقن ماشه زا

ترابع هب دارم تسا ني مه و .تسا فراعتم هلهج و هزج ماهفا هب بيرقت ماقم رد ترابع نيا وحن و و ؟فيك .مولعل رياسك ال ؛تسا ملعل دجوم ؛تسا ملع دج ردپ ردپ ،تاذ ينعي .لك ؤردق ،لك ؤملع نيا و .تالامكلا رياس و ؤويحل و ؤردقلا و ملعلل عوبني وهف .ؤردق ؤردقلا راص و ،املع ملعلل راص هب ا تذل و عامج تقيقح ،لاح بسانم تاريبعت يضعب هب ار يغللابان چ هك تسا نآ ريطن تاريبعت ال و ؤهچ ال ؛هتاذب تسا تاذ سفن ،بجاول تاذ لامك طانم ؛هك دش مولعم اجنبا زا و .دننامهفب ار عوبنيل نم تاحش رلا روهطك ؛تسوا لامك تاروهط تافصلل و املسالل ا تح ملاوع عي مج و ؛فيك «تسوا بلط رد نامز رضخ هك تايح م شچرس تسوا»

دندز هناميپ هب و دنتشرسب مدآ لگ

دندز هناميپ رد كئالم هك مديد شود

،دنديب تافص نيا هب ار دوخ لامك نوچ يلب .تسا بطق الم ناي مه زا رتدب ،تافص رب لم تشم تاذ ي ف س پ .نيحانج يلاعت ؤلل نأ م هوتت ؤصوبللا نأ امك كلذ و ؛دندك يم رابتعا زين يلاعت وا رب .همسا نودب دراد هتاذب دوخ وا ،دوش قالطا املسا نيا وا ريغ رد ار هچنآ ؛هك تسا نيا دارم ؤقيقحلا ؛دوب دهاوخن طيسب ،دشاب هدودح هك نودام وحن ب ،نودام رب عيش لامتشا دارم رگا ،هللا هنامبس دهاوخ «ب طق الم» ناي مه زا رتدب ؛دوب دهاوخ ؤيمدع دودح زا تابي كرت ني رتدب لب ،تاب كرم ني رتدب (77ص ،ينعي و يملع ديحوت)«دوب

لوا هبطخ 39 ص ،(حلصا يحيصلل) ؤغالبللا جهن [3]

146ص ،قودص ديحوت . [4]

داتسا ريرقت اب يبابطاطب همالع نيقي دص ناهرب [5]

رد همالع دوخ هك تسا نيا مهم هتكن و دش هداد ي تاحي صوت نيقي دص ناهرب هقباس هرابرد البق [6] ثحب نيا رد ام .تسا هدرک هدفاتسا «تي عقاو» هملک زا و هتشاذگ رانک ار «دوجو» هملک ،ناهرب نيا ي تقو .دوب دهاوخ لصاحي ام يدعب ريس مينکن يموهفم لي لحت اقي قد ار ثحب تادرفم ات هنوگچ نه هك مينک تقد دياب ميهدب ساپ رگي دمه هب ار ييانعم کي ،يموهفم کي اب مي دهاوخي دهديم ماحنا ار مادقا نيا

لصفم البق هك ،هتفرگ رارق رطن دم فيصوت لباقم رد ي صاخ يانعم هب نداد ساپ اجنبا ؛ذيملت] يهاگ اما ؛مينکي فيصوت ار تي عقاو يموهفم اب يهاگ هك تسا نيا شاهصالخ .دوب هدش ثحب هجوتم افرض ار بطاخم هك ميريگي راک هب ار يموهفم هکلب ،ميرادن تي عقاو يارب يرگفيصوت نيا کمک اب ينعي ،ميهد رارق شراي تخا رد ار تي عقاو نأ فيصوت هکني هان مينک تي عقاو کي ساپ هب مادقا نيا زا البق هك ،مينکي تي عقاو کي هجوتم ار بطاخم نهذ ،ياهراشا وحن هب ،موهفم دندرک ار نيا همالع موحرم اما ؛دوب روح «دوجو» اردصالم دنوخ آهاگتسد رد [دش ري بعت تي عقاو نداد ثحب دربشيپ يارب] رگي د ياهنابز رد شياهل داعم و تي عقاو فيصوت موهفم لي لحت .«تي عقاو» .تسا مهم راي سب [ام

ميريگي م رطن رد ريشم ناونع هب ار «تي عقاو» دراوم زا يراي سب رد يدادادخ ترطف کي اب اهناسنا ام وحن هب طقف و ميشاب هتشادن فيصوت کرد يموهفم زا هك تسا لاحم اما .ميهدمي ساپ مه هب و ثحب ار «تي عقاو» فيصوت موهفم دياب ادتبا سب .مينک هدفاتسا نآ زا نداد ساپ يارب ياهراشا رد مي هافم اساسا هك مي درک ثحب البق و تسا يرگفيصوت ناشي لصا نايک مي هافم هم .مينک کي مي هافم هم لاح ني رد اما ،دنراد يرگفيصوت تلاح کي هلباقم نيا رد و دنوشي ادبي هلباقم رگهراشا وحن هب هکلب ،رگفيصوت ناونع هب طقف هان اهنآ زا هك ،فيصوت زا رتارف دنراد يتي فرط تسرد ار اهنيا فيصوت تهج ات اما ؛درک هدفاتسا ناوت يم زين لباقم موهفم زا تي ولوا طاحل هب

دوب می‌ه‌اوخن قفوم ی‌فسلف ماطن نی‌ودت رد، می‌ن‌کن لی‌ل‌حت

یرگ‌فی‌صوت اما، ق‌ل‌طم اُدم هب یرگ‌ه‌راشا ی‌ارب دن‌کی‌م ه‌دافت‌سا دوجو موهفم زا هی‌ل‌اعت‌م تم‌ک‌ح هم‌ال‌ع اذل. تس‌ین ی‌بوخ رگ‌فی‌صوت اما، دشاب رگ‌ه‌راشا دن‌اوت‌یم، تس‌ین ی‌فاک، موهفم نی‌ا یرگ‌ه‌راشا ه‌دافت‌سا ن‌آ زا ارد‌ص‌ال‌م دن‌وخ آ‌ه‌ک ار «دوجو» رگ‌فی‌صوت، دوجو نا‌ه‌رب نی‌ا رد ی‌ی‌اب‌ط‌اب‌ط اما؛ دشاب رت‌ح‌جان یرگ‌ه‌راشا ماقم رد ه‌ک درک ن‌آ نی‌زگی‌اج ار «ت‌ی‌ع‌قاو» ه‌م‌ل‌ک و تشاذگ ران‌ک درکی‌م ه‌دافت‌سا ولو دوب می‌ه‌اوخن ح‌جان، می‌سان‌شن تس‌رد ش‌یرگ‌فی‌صوت ماقم رد ار موهفم نی‌ا ام ات تس‌رد ات ار ... و ط‌ل‌غ، ق‌د‌ص، ن‌ال‌ط‌ب، ت‌ی‌ع‌قاو دن‌نام ی‌می‌ه‌افم. تس‌ا ط‌وف‌ح ش‌ی‌ا‌ج‌رس ن‌آ یرگ‌ه‌راشا ته‌ج زا ار اه‌نی‌ا یرگ‌ه‌راشا ته‌ج دی‌اب ه‌کن‌یا نی‌ع رد. می‌ش‌کی‌م ه‌دوه‌ی‌ب تم‌ح‌ز می‌ن‌کن لی‌ل‌حت یرگ‌ه‌راشا ته‌ج نی‌ا زا دراوم زا یرای‌س‌ب رد ناگ‌رزب ه‌ک می‌ه‌د ه‌ج‌وت و می‌ن‌ک زی‌امت‌م اه‌ن‌آ یرگ‌فی‌صوت ته‌ج زا و دی‌آ‌یم، دن‌ک ت‌ف‌ل‌ا‌خ‌م ده‌او‌خ‌ب ه‌ک ی‌س‌ک اما، دن‌دوب ح‌جان ته‌ج نی‌ا رد و دن‌درکی‌م ه‌دافت‌سا اه‌ن‌آ ... دن‌کی‌م ه‌ش‌د‌خ و دوش‌یم دراو اه‌نی‌ا یرگ‌فی‌صوت

ن‌آش زا و دوش ح‌ض‌او ش‌ی‌دم‌آ‌را‌کان ات می‌ه‌د ه‌ئ‌ارا ار «دوجو» موهفم ی‌فی‌صوت لی‌ل‌حت دی‌اب اد‌ت‌ب‌ا‌س‌پ رد ه‌ک دراد ی‌ف‌ص‌و ی‌ان‌ع‌م کی دوجو ه‌ک می‌درک حر‌ط‌م ال‌ب‌ق ار ث‌ح‌ب نی‌ا. ددرگ زی‌امت‌م شرگ‌ه‌راشا ی‌لی‌خ ه‌ک دن‌ی‌بی‌م، ت‌فرگ ار موهفم نی‌ا ه‌کن‌یا زا د‌ع‌ب نه‌د. دن‌کی‌م زورب نه‌د رد مد‌ع اب ه‌ل‌ب‌اق‌م. در‌ب‌ر‌اک ه‌ب مه‌ا‌ج‌ن‌آ رد ار نی‌ا ده‌او‌خ‌یم و تس‌ین ه‌ل‌ب‌اق‌م ن‌ط‌وم ش‌ن‌ط‌وم ه‌ک دراد یرگی‌دی‌اه‌زی‌چ

رع‌اش‌م، مد‌ع و دوجو موهفم روه‌ظ ن‌ط‌وم و هاگ‌ت‌سا‌خ؛ دوب «رع‌اش‌م» دوجو موهفم ن‌ط‌وم ه‌ک می‌ت‌ف‌گ ال‌ب‌ق ط‌ف‌ح ار ش‌د‌وخ ت‌ل‌ا‌ح روط نی‌مه ه‌ل‌ب‌اق‌م نی‌ا. تس‌ا (د‌ج‌و ه‌دام زا) «ن‌ت‌ف‌ای» نام‌ه دوجو؛ ک‌رد و ل‌ق‌ع ه‌ن، دوب ه‌کن‌یا اب. [دن‌کی‌م ماق‌دا موهفم د‌خ ه‌ع‌س‌وت ه‌ب نه‌د]، می‌ت‌ف‌گ ال‌ب‌ق ه‌ک ی‌اه‌ل‌ح‌رم ش‌ش ن‌آ ات دن‌کی‌م ی‌ون‌ع‌م ک‌رت‌ش‌م و تس‌ین ی‌ط‌ف‌ل ک‌رت‌ش‌م، ل‌اعت‌م اُدم رب ش‌م‌وه‌ف‌م ق‌د‌ص ث‌ی‌ح زا دوجو می‌ناد‌یم ام ی‌ی‌اه‌ه‌ز‌وح رد؟ می‌داد‌یم ه‌ع‌س‌وت زاب [ق‌ل‌طم اد‌ب‌م=] ب‌ج‌او رب موهفم نی‌ا ق‌د‌ص ی‌ارب ای‌آ اما، تس‌ا ه‌ع‌س‌وت دوجو موهفم ه‌ک ت‌ف‌گ دش‌ی‌من رگی‌دی‌ه‌ک می‌دی‌سر‌یم ی‌ی‌ا‌ج ه‌ب اما، می‌داد‌یم ه‌ع‌س‌وت ار دوجو موهفم رگی‌دی‌ه‌ک ی‌ماگ نی‌ل‌وا رد ی‌نع‌ی. می‌درکی‌م ی‌اه‌راشا ه‌دافت‌سا موهفم نی‌ا زا ا‌ج‌ن‌آ. تس‌ا ه‌درک اد‌ی‌پ ناو‌ن‌ع ه‌ب ط‌ق‌ف و می‌ن‌ک ه‌دافت‌سا ع‌س‌وم رگ‌فی‌صوت کی ناو‌ن‌ع ه‌ب ی‌ت‌ح دوجو زا می‌ت‌س‌ناو‌ت‌ی‌من ه‌ب ه‌ن درکی‌م ه‌راشا ن‌آ اب «ای‌ل‌وا» ناو‌ن‌ع ه‌ب ط‌ق‌ف ا‌ج‌نی‌ا رد نه‌د، درک ه‌دافت‌سا ن‌آ زا دش‌ی‌م «ای‌ل‌وا» اب مه‌او‌خ‌ی‌من اما م‌ن‌ک ه‌راشا ق‌ل‌طم اُدم ه‌ب مه‌او‌خ‌یم ه‌ک دن‌ام‌ه‌فی‌م ن‌ط‌وم ن‌آ رد؛ فی‌ص‌وت ی‌اه‌ر‌د ناو‌ن‌ع ه‌راشا «ه‌رف‌س رد نا‌ن مد‌ع» ه‌ب «ت‌سه» ه‌م‌ل‌ک اب ه‌ک ه‌نوگ نام‌ه تس‌رد] م‌ن‌ک فی‌ص‌وت ار وا ه‌م‌ل‌ک نی‌ا ط‌ق‌ف و دراد یرگ‌فی‌صوت ت‌ل‌ا‌ح ی‌اه‌ر‌د «ت‌سه» ا‌ج‌نی‌ا. ت‌سه ه‌رف‌س رد نا‌ن مد‌ع ت‌ف‌گی‌م و درکی‌م، ت‌ی‌ع‌قاو نی‌ا ن‌ت‌ش‌اد ت‌ی‌ع‌قاو ه‌ب ه‌راشا ی‌ارب ه‌ک تس‌ا م‌ل‌اع رد یرم‌ال‌اس‌ف‌ن ی‌ت‌ی‌ع‌قاو ه‌ب رگ‌ه‌راشا، [دراد ت‌ی‌ول‌وا، («ت‌س‌ین» =) ن‌آ ل‌ب‌اق‌م ی‌ه‌ژاو رب «ت‌سه» ی‌ه‌ژاو]

ه‌ک دوب اده‌ش‌ل‌ادی‌س ه‌ل‌م‌ج ن‌آ درو‌آ‌یم نا‌نی‌م‌طا‌ع‌ون کی نا‌س‌نا ی‌ارب اض‌ف نی‌ا رد ه‌ک ی‌ی‌اه‌زی‌چ زا یکی ال‌نام‌ی‌ال‌ا دوجو و دوجوم ه‌ن‌اب نام‌ی‌ال‌ا ه‌ن‌م ر‌ک‌ف‌ل‌ا بی‌ص‌ی» ه‌ک می‌درک ث‌ح‌ب شاه‌ر‌اب‌رد ال‌ص‌ف‌م ال‌ب‌ق اُدم ه‌ک ی‌ن‌ک نام‌گ اد‌اب‌م ی‌نع‌ی. دوب مه‌م ی‌لی‌خ ن‌م ی‌ارب «ه‌ف‌ص دوجو ال» تر‌اب‌ع نی‌ا «ه‌ف‌ص‌ال‌ا دوجو ی‌ناو‌ت‌ی‌من رگی‌دی‌ه‌ک دوجو ی‌ی‌وگی‌م ی‌ت‌ق‌و ه‌ک می‌سر‌یم ی‌ی‌ا‌ج ی‌نع‌ی. تس‌ا ی‌ف‌ص‌و دوجو ش‌د‌وجو، ق‌ل‌طم و «ای‌ل‌وا» ی‌ان‌ع‌م ه‌ب رگ‌ه‌راشا، ی‌ن‌ک ه‌راشا ن‌آ اب دی‌اب ط‌ق‌ف، ی‌ه‌د ه‌ع‌س‌وت ار ی‌ون‌ع‌م ک‌رت‌ش‌م نام‌ه ه‌و‌ح‌ن‌ای‌ت‌ی‌ول‌وا ه‌ب‌تر رد ه‌ن، ن‌درک ه‌راشا شور ل‌ص‌ا رد ی‌نع‌ی؛ دوب‌ن مه‌ل‌اعت‌م اُدم ه‌ب ر‌ص‌ح‌ن‌م. دش‌ده‌او‌خ ث‌ح‌ب اد‌ع‌ب ه‌ک هی‌ل‌ا راش‌م ت‌ی‌ع‌قاو.

...

ت‌رور‌ض و ت‌ی‌ع‌قاو موهفم زا ث‌ح‌ب ت‌رور‌ض

زا، «دوجو» ه‌م‌ل‌ک ی‌ا‌ج ه‌ب ه‌ک درک ی‌بوخ راک ی‌ی‌اب‌ط‌اب‌ط هم‌ال‌ع ه‌ک م‌ن‌کی‌م ضر‌ع ت‌ا‌ح‌ی‌ص‌وت نی‌ا اب ال‌ا‌ح یراش‌ا و‌ح‌ن ه‌ب دوجو نی‌ا «ت‌سا دوجوم ت‌ی‌ع‌قاو» می‌ی‌وگی‌م ه‌ک مه‌اد‌ع‌ب. درک ه‌دافت‌سا «ت‌ی‌ع‌قاو» ه‌م‌ل‌ک

وحن هب دوجو هک تسای نطوم شنطوم نوچ اما ، دشاب ی طفل کرتشم هکنیا نودب می یوگی می راد ار دنکی م هدافتسا تیولوا ناو نع هب هراشا تروص هب نآ زا اهنت ، دنک شنایب دناوتیمن ی فیصوت هون نآ هب هن اما ، تسه ادخ «هیئیشلا هقیقحب عیش» :دومرف ؟ عیش هنا لاقی له :درک لاوس مام زا هب تسه ادخ سپ . تساه دش نوکتم ، تالباقم یاضف رد «رگ فیصوت» [ناو نع هب] هک «تسه» ار تی عقاو و ققحت هون نیرتالباب هک دینامه فیم دوجو طفل یرگهراشا اب هک ، انعم نیرتالباب همالع نیقی دص ناهرب دقن هلاقم یسررب) . دوجو رگ فیصوت موهفم وحن هب هن اما ، تساراد (موس هسلج، ییاب طابط

ت: فگ دیاب هتشدگ تامدقم هیاپ رب هاتوک ترابع هب [7]

قئاقح همه یارب کرتشم تسای فصو ، تی عقاو

.دنراد عوضوم زای تاذ رخأت تالومحم و فاصوا

.تساه نآ ققحم و قئاقح رتسب دوخ هک تسای قلطم أدبم، تالومحم و فاصوا رب قباس هلحرم رد سپ

[8] ۱۲۳ هی، آ، دوه هروس

[9] ۴۲ هی، آ، ارسا هروس

[10] 245 ص ، لوقع لافحت

[11] نامه

هطبارارف نامرب ۲)

هطبارارف ناهرب

لباقم هک ار یتفص هدرک دوهش دوخ زاکترا هب ، نهذ و دوب دَخا هک یتفص هب میدی سر یتقو و ام همه نیب دنکیم رارقرب یاهطبار کی «أعقاو» نیا و تفص نیا هک مینیبیم اصف نیا رد ، درادن شدوخینوردن اقیقح

لباقم نودب طبر لصا؛ طبر تعیبط

زایکی ،ینالقع تسرا یلوقعم ، تسرا تقیقح کی «ندش رارقرب طبر زیچ ود نیب» و «هطبارلا» دوخ ،رمالاسفن رد دراد ^[1]یشخب» تعیقاو و ، تسرا عیابط

ناونع هب میدرک کرد ار هطبار نیا رگا ، دنکیم رارقرب هطبار میدید هکی دَخا تفص نآ دوخ اما مه اب هک رمالاسفن رصانع ینعی -هطبار مییوگیم هاگ نآ ، تسرا ققحم رتسب نآ رد هک یزیچ دهاوخم رتسب - تسرا رصانع نآ زا یکی مه «هطبارلا» دوخ هک ، رادلباقم ریغ هطبار ، دنراد هطبار

طبارت یارب یرتسب دنمزاین؛ هطبار

نآ هک یرتسب نودب دنراد قلطم لازعنا مه اب هک یزیچ ود درادن ناکما :دیوگیم هطبارارف ناهرب نآ هک یرتسب کی رد دَخا تفص نیا سپ . دنوش رادهطبار دنک طبارتم مه اب ار اه نیا ، رتسب نآ . [دنکیم هطبارارف کی زا تیاکح اذل و دراد رارق] دنکیم رارقرب یلباقم ریغ وحن هب ار هطبار . دوش یم هدافتسا هطبار نیا زا هطبارارف

یلباقم ریغ هطبار؛ یلباقم هطبار

نآ زا تسرا ثحب لحم اچنآ رد هک یاهطبار هک تسرا نیا دوش تقود دیاب ناهرب نیا رد هک یاهتکن هیبش ؟ درادن ای دراد هطبار تفگ ناوتب هک تسین هنوگ نیا ینعی ، تسرا یلباقم ریغ یاههطبار هصالخ یلو تسرا یلباقم ریغ ، هطبار ینعی . دش هتفگ آلبق هک هلباقم نودب میهافم ریاس کی . ^[2]طبارلا طبر» لاعتم دنوادخ میتفگیم اذل . دوش یم رتسب نودب هطبار و تسرا هطبار . ار لباقم نودب «طبارلا لصا» مه راب کی ، تعیبط کی ناونع هب ار «طبارلا» راب

یلباقم ریغ طباور یارب رتسب موزل

^[1] رمالاسفن رد دراد «یشخب» تعیقاو و ، تسرا عیابط

راشم نآ هک یزیچ هب میدرک هراشا میتفر هک یریسم نیا اب . مهبم زیچ هب مینکیم هراشا ام میهاوخم شحوضو نآ اب ؛مینک فیصوت میهاوخمین ، هدش حضاو نوچ سپ . دش ام نهذ دوهشم ، هیلا دراد تعیقاو هطبار و تسرا هطبار یلو ، تسرا یلباقم ریغ هطبار هک دش امش دوهشم هک نآ مییوگب

کرد هک ار یتیعقواو نآ. دی رادرب مه ار هطبار طفل نالا. دینک شرکف طقف ار اج نامه امش دوخ نالا «ثروغاثی هیضق» اب «هجرد 180 اب ثلثم ایایاوز ندوب یواسم» نیب آلثم نالا. تسه هک دیاهرک ،طبر نیا هک دنراد یطبر و تسه یاهطبار کی ،هدش تابثا یسدیلقا هسدنه ماطن رد ود ره هک نامه رد یرمالاسفن طبر کی و یرمالاسفن رصنع ود نالا. تسین یفیصوت و تسایلباقمریغ یهطبار دیوگب دعب و هطبار هب دینک شفصوت هکنیا هن؟ هن ای دهاوخم رتسب ،امش دوهشم رببعت هب. دراد زاین هدوب ناتدوهشم هک یوحن نامه هب دینیبیم. دراد زاین اه نیا هب یفیصوت. دنک ادیپ دن اوتیمن تیهن یب لسلست یرمالاسفن هطبار ،رگدی.

نامه رب رب یی اور دهاش هطبارارف

دندومرف هک یباص نارمع اب تسلا مالسلاهیلع اضر امام تیاور:

نَا اَلَا ... اَضْعَبُ هُضْعَبُ كِسْمِي قُلْخَلَا و ... اَذْرَفَا اِيَّيْ شَقْلُخَي مَلَو
كِسْمِي وَتَرْدُقَبَسَّ دَقَتَ وَلَجَ وَزَعُ هَلَلَا و ... اَضْعَبُ هُضْعَبُ كِسْمِي قُلْخَلَا
»[5] هَلْكَ كَلَد

،تسلا رارقر رب هطبار و «کسمی» کی،یورب اجره: دیامرفیم ترضح. تسین هطبار زج یزیچ کاسما طبارلا طَبَرُم هک ییادخ. ینک ادج اههطبار نیا زا ار یزیچ یناوتیمن. یدوجو ای یتیعقواو هطبار. تسلا هلک ءایشالا کسمی ،تسلا

زیامت و صاخ تیعیقواو [1]

و «نیا» و «فیکی» هب تبسن دنوادخ ندوب أدبم دروم رد تسلا تارضح ربباعت نازو رب رببعت نیا [2] «ثیح».

یلع دابعلا ردقی ال عیفر میطع هللا نإ: لاق لاق ع هللا دبعبأ نع: میناوخ یم فیشرش یفاک رد ال و رببخل فیطللا وه و راصبالا کردی وه و راصبالا هکردت ال هتمطع هنک نوغلربی ال و هتفص افیک راص یتح **فیکی فیکی** یذلا وه و فیکیلاب هفصأ فیک و ثیح و نیأ ال و فیکیب فصوصی انیأ راص یتح **نیأ نیأ** یذلا وه و نیأب هفصأ فیک مأ فیکیلا نم انل فیک امب فیکیلا تفرع اثیح راص یتح **ثیح ثیح** یذلا وه و ثیحب هفصأ فیک مأ نیألا نم انل نیأ امب نیألا تفرع لک نم چراخ و ناکم لک یف لخاد یلاعت و کرابت هللاف ثیحلا نم انل ثیح امب ثیحلا تفرع. رببخل فیطللا وه و میطعلا یلعلا وه ال هلل ال راصبالا کردی وه و راصبالا هکردت ال ءیش (104: ص، 1ج، (فیمالسلال - ط) یفاکلا)

سأرى إلى دوهيلا تعمتجا :لاق هعفر هيبأ نع دلاخ نب دمحم نب دمحأ نع انباحصأ نم قدع هوتأ هلأسن هيليإ انب قلطناف ع نينمؤلم ريمأ نونعي ملع لجرلا اذه نإ هل اولاقفتولاجلا اي لس لاقف كلأسن كانئج تولاجلا سأر هل لاقف جرخ ىتح هورظتلاف رصقلا يف وه مهل ليقف مل ناك فيك الب ناك فينونيك الب ناك لاقف ناك ىتم كبر نع كلأسأ لاقف كل ادب امع يدوهي هتئم ال و عياغ ال و لبق الب **لبقلا لبق** وه لبق هل سيل ناك فيك الب و مك الب لزي .هيف لاقى امم ملعأ وهف انب اوضما تولاجلا سأر لاقف عياغ لك عياغ وه و عياغلا هنع تعطقنا (89ص ؛ ج1 ؛ (ةيمالسإلا - ط) يفاكلا

حتف هب ،اج راهج «لبق» و .«هتئم الو ةياغ الو لبق الب لبقل لبق وه ،لبق هل سيل»:مراهج
باب مولعم يضام معيص هب ،مود رد هك دوب دناوتم و تساهطقن كي ءاب نوكس و فاق
رد هك دوب دناوتم و .ندرئ رگيد يزيچ را شپ ار يزيچ :لبقلال [لبق ينعي].دشاب ليغت
،كلبق لبقأ اذأو» :هتفگ سوماق بحاص .دصق ينعم هب دشاب ءاب نوكس و فاق مض هب ،مراهج
(124ص ؛ 2ج ؛ (ينيوئق ليلخ الم) يفاك حرش رد يفاص) «كدصق دصقا:مضلاب

ذیملت لاکشا [4]

ناك و ريڊقت و ديڊحت اردقم اقلخ قخل ،ديڊحت ال و ريڊقت ريغب مئاق وه يذلا دحاولا نا ملعا و [5] لعلج نزاو ال و قوذاو ال و نول امهنا دحاو لك يف سيلف ؛ردقمل و ريڊقتلا :نينثا نيقلخ قخل يذلا ريغب نود هسفنبا مئاق **ادر فائيش قخلخي مل** و امهسفنبا نيكردم امهلعج و رخآلاب كردي امهنا **معم يناث ال دحاو درف** يلاعت و كرابت هللا و هوجو تابثا و هسفن يلع ةلالدلا نم دارا يذلل و **هتيشم و هللا نذاب اضعب مضعب كسرمي قخلخا و هكسرمي ال و هضعي ال و هميقي** نع كلأسا لاق تدرأ امع لس لاق ةلأسم يل تيغب نكل و تفصو امك هنا دهشا يديس اي نارمع لاق... ؟**عيش** يلا ةجاج هب و **عيش** يلا **عيش** نم لوحتي له و **عيش** هب طيحي له و وه **عيش** يلا **عيش** ميكلال يف نيقولخمل يلع دري ام **ضمغا** نم **هنا** نع **تلاسا** ام **لقعا** نارمع اي **كربخا** ع **اضرلا** لاق -**نوفص**نمل **لقعا** ولوا **مهف** نع **زجعي** ال و **مملع** بزاعال **هلقع** **توافتم**ل **مهفي** سيل و **مهلائسم** كلذ يلا **هتجالح** قخل ام يلا **لوحتي** **لوقي** نا **لائقال** **زاجل** **هنم** **هتجالح** قخل ام قخل ناك ولف كلذ لوا **ام قخلخا نا** ال **عيش** يلع ال و **عيش** يف ال **اتبنا** **لزي** **مل** و **هتجالح** **عيش** قخلخي **مل** **لج** و **زع** **هنا** و **هتردقب سدقت و لج و زع هللا و** **هنم جرخي** و **ضعب** يف **ضعب** **لخدي** و **اضعب مضعب كسرمي** ال و **هكاسم** نع **زجعي** ال و **هطف** **هؤي** ال و **هنم جرخي** ال و **عيش** يف **لخدي** سيل و **هنا** **كلذ كسرمي** و **هرس** **له** و **هلسر** **نم** **هيلع** **هعلطا** **نم** و **لج** و **زع** **هللا** ال **كلذ** **فيك** **قخلخا** **نم** **دحا** **فرعي** (438-440ص ؛ (قووصلل) **ديحو** **تلا**) **هتعي** **رشب** **ني** **مئاقلا** **هنا** **ز** و **هرمال** **ني** **طفحت** **سمل**

مواقم اب هی بیغ تی وه تبسن.۱۰

رداص هن قوب سم؛ تی دجا ماقم

هه‌ی‌بی‌غ تی‌وه هه‌ی‌قی‌اق‌ح با‌ست‌نا

هیبیغ تیوه رد قولخم و قلاخ نیب زرم

تسرایمی طع قورف نیا و ، دشاب دحتم قولخ اب ات تسرین حرط لباق اس اس ای قولخم نوچ ، ریخ

هدما غولب نود ءايشالا تطقس

«تسلا تىوه» دىدعت ءاقنتا رابتعاب تاذلا مسا وه:دحلأا [1]

دورىم نىب زا ،ب لطم كارداد نكمت و رارق تسلا زا سپ ناجلخ و ،تسرحأ

«تسلا تىوه» دىدعت ءاقنتا رابتعاب تاذلا مسا وه:دحلأا [1]

ىلقع ول و هىلاراشم هب هراشا وحن هب هن ،تسلا بىغ هب هراشا وحن هب ،نآ تىعقاو هب ناعذا

قلاخ اب ىتبسن؛ شتسرب ۲.

«تسلا تىوه» دىدعت ءاقنتا رابتعاب تاذلا مسا وه:دحلأا [1]

هك نىا رىطن ،تسه مه دوبعم تسه دباع هك ىماقم رد ،تسلا ىلاعت و كرابت هللا ،همه و ام دوبعم
حرطم تىهام مدع و دوجو هك لعج ماقم رد ،تسلا لعج قوف تىهام مىيوگب [4] اردص راتخم سكعرب رگا
و دوجو حرط ىاج تسلا ىه ثىح نم تىهام ماقم هك لعج قوف ماقم رد اما ،مودعم ىا و تسلا دوجوم ىا تسلا
ىلىخ و تسلا لاثم نىا هتبللا ،مدع اب ىا دراد هطبار دوجو اب تىهام هك مىنك لاؤس ات تسىن مدع
،دراد قرف بولطم اب

هلا ال» ؟روط هچ هبىغ تىوه اما .تىدحا ماقم مك تسد ىا تسلا تىدحاو ماقم ارهاظ «هللا» زا دوصقم
هار هبىغ تىوه رد تىدوبع هك تسلا رارق رگا ؟درب ىمن هبىغ تىوه قفا هب ار تىهولا رگم «وه ال
ىم نخس نآ زا اچ سپ درادن هار نادب مه هراشا رگا .مىنك ىم ار شثحب اچ الصا دشاب هتشادن
عناق ار نهذ ،لعج قوف هب دىدومرف هبىبشت هك مه نىا ؟تسنى نهذ ىزاب اهثحب نىا ىا ؟مىيوگ
ار وا اچ .مىا هتفر شغارس هچ ىارب ام تسلا نىنچ رگا بوخ !تسلا تىدوبع قوف هبترم نآ .دنك ىمن
،مىناشن ىم رترب مىنك شتتىدوبع دىاب هك هللا زا

قوف هرابرد اوملكت ال ىو هللا تاذ ىف اوركفتتال دنومرف ع همئا هكنآ ىا مىيوگ ىم دوخ اب هاگ
نئىمطم و درىگب مارآ دناوت ىمن نهذ ىفرط زا ىنعى ؟تسنى رىقح ثحب نىمه شققادصم ،شرعلا
هب ىداحلا تاهبش هدشن نئىمطم نوچ و دنام ىم ترىح رد و دبای ىمن ىهارچ ىه ىفرط زا و دوش
،دروا ىم موجه شىوس

رگا هك رهوج لثم هبىبشتال ب ،زاسرىق قىلطم ىنغ و ،زاسروضح قىلطم بىغ ىنعى ،تسلا ،روح
رد رهوج ناىرس ماقم هن ،رهوج تاذ ماقم ىنعى ؟مىنزمى شفرح اچ تسلا ضارعا اب طقف راک و رس
،دنكىم قرف ىلىخ اهلاثم نىا تسلا مولعم هتبللا ،ضارعا رتسب

اهنع تانىعتلا و بسنللا و ءامسأللا و تافصللا ددعت ءاقنتا رابتعاب تاذلا مسا وه:دحلأا [1]

(11ص ؛ ةىفوصلال تاحالطصا) .ع ىمجلال طاقسإ عم اهرابتعاء: ةىدحلأا و

اى ىموهفم نّىعت عون ره زاو هدوب قالطاو تفارص ىاراد ،دنواذخ سدقا تاذ هك مىتسناد ،لوا لصف رد
وحم ار تانىعت همه هك تسلا ىنّىعت هونك ى دوخ ،نّىا نوچ ؛دشاب ىم ةّزنم ،قالطا دوخ ىتح ىقادصم
نامه نّىا و ؛دوب دهاوخ نّىعت نّىلوا و مسا نّىتسخن ،ددرون ىم رد ار اهترثك همه طاسب و ،دنكىم

(42ص ؛ یدیحوت لئاسر)تسا تّیدحا ماقم هب موسوم هلحرم

مان اب یهلا ملع هطیح رد وا یملع روهظ ،دنواځ **یهانتمریغ** تاذ **یلجت** و روهظ زا هبترم نیئتسخن دیاب ،مییمان نییبت ار لوا نیعت تقیقح ،هئاس ینایب اب میهواځب رگا .تسا «لوا نیعت» تیاهن یب و هچراپکی تماق و دق هک شدوخ هب دنواځ یروضح ملع ،قح **تاذ** هبترم یپ رد :مییوگب نیسپ تانیعت ةلسلسرس هک تسا تاذ هبترم زا سپ نیعت نیلوا ،یهاگآدوخ نیا ،درگنیم ار دوخ .دوب دهواځ

تدحو ،هقلطم تیوه ،لوا یلجت لثم یرگید ددعت میاهمان ،فلتخم تارابتعا ظاحل هب لوا نیعت ،یربک ةماط ،ربکا خزرب ،قئاقحلل ةقیقح ،عمجلاعمج ماقم ،عمج ماقم ،عمج تیدحا ،**تیدحا** ،هی تاذ زا یریحت ؛ینافرع تمکح) .دراد یندا و ا ماقم و هیدمحم تقیقح ،هیملع تبسن ،لوا بیغ ،لوا لباق (۳۵۷هـ حفص هانپنادزی هللادی دیس داتسا یرظن نافرع یاهسرد

ذیملت بوتکم لاکشا [2]

(146ص ؛ ةیداجسلل ةفیحصلا)هدمأ غولب نود ءایشألل تطقس اولع لكلم یلع تسا و [3]

لعجلل زیح نع ةیهاملل اوجرأ امل مهنأ كم هو یف نجلتخی ال مئ:دناد یم لعجلل نود ار تیهام،اردص [4] ریغ تناك امنإ ةیهاملل نأل ةلعلل نع ءانغتسالل یف هیلإ اهوعمج و دوجولل بجاولل اهوقحلل دقف ال أ الصأ اهل لصحت ال ةیهام اهنأ یف یه و ام الیصحت یضتقی لعجلل نأل لعجلل نود اهنأل ةلوعجم ذئنیح ةلعلل یلإ ةطوبرم تناك ةلصحتم ریغ اهنأ بول و هوجولل نم هجوب تلصحت یتم اهنأ یرت ،دلج ،ةعبرألل ةیلقعلل رافسألل یف ةیلاعتملل ةمكحلل(امدع و ادحو ةلعلل اب قلعتم نكمم لل نأل (۴۲۱هـ حفص

ای: (وا یوس هب ؛وا زا نامرب (۳
(وا یوس هب وا زا وا اب

ای) وا یوس هب ؛وا زا ناهرب (وا یوس هب وا زا وا اب

یتقو ؛تسا راک رتسب ،تیعقاو لصا هک تسا حضاو ام یارب یتقو .تسا رتهداس و رت حضاو هار نی
تّیعقاو کی زا هشیمه امش .دوریم یرگید عقاو رما کی لابند ،راکنا یارب دنکیم عورش یسک
تّیعقاو نی زا یناش کی زا دیشاب یعقاو وحن هب یزیچ غارس دیهاوخب رگا ؛دینکیم عورش ،یشخب
،یعقاو ریس کی ناونع هب یریس اب امش هک دینیبیم دینک هچوت رگا اذل .دیوریم رگید نأش غارس
،دیوریم رگید یعقاو رما غارس یعقاو رما کی زا

رد .«تسین تسرد ،تسه ادخ دنیوگیم هک نی» :دیوگیم دوخ رکف رد و دنکیم رکف دراد یسک الثم
دراد .تسا هتفریذپ ار هّیعقاو لا لصا کی وا ،شرکف لحارم مامت رد :دینک تقد رکف نی
،تسا قداص ینعی ،«دراد تیّعقاو ،«تسین ادخ» :دیوگیم

ارگ تبثم یاه تسیئتآ یلصا لاکشا

طفل اب ،دمهفب شدوخ رگا ینعی.تسوا یوس هب و ،تسوا زا ،تسوا اب شریس هک تسا نی بللاج
نی نالا .تسا هدیمهفن ار دوصقم و دراد ههشب یهلا فاصوا یخرب رد رگید ریبع هب .دراد لکشم
ار ادخ فاصوا هک تسا نی یارب ناشیفنم نیهارب همه دنراد لکشم هک ارگتبثم نیادیادی
و ؛هدرکن کرد مه ار تفصّایناث ،هتفرگن ار دوصقم لصا هکّالوا ؛دراد ضقانت دنیوگیم و دنریگیم
،دنکیم تسرد ضقانت یهلا تفص زا یصقان کرد کی اب

موس ناهرب ییاراگ هدودحم

«[1] [2]» [3]

هب ار ناهذا اریز .تسا رت ناسآ مدرک ضرع نیمه یارب نم .تسا مهم یلیخ مه نیمه دوخ کرد یلو ،هلب
نی اما .دسرب اچنآ هب هلحرم هب هلحرم وحن هب هک ،دنمهفب ار دوصقم هک میربیم یحضاو زیچ یوس
،تسا یدعب هلحرم لفکتم یلبق نیهارب نامه دهب ناشن ار رتالاب نآ هک

[3]

یهام تیاکج) دینک رارف دیناوتیمن ضیف زا امش ینعی ؛تسا ضیف رد ریس رب ناهرب نی ،هلب
رد رمغنم وت ینعی .(ینک رارف یناوتیمن بآ زا دنیوگیم وا هب ،تساجک بآ دیوگیم یتقو هک
الاج .یتسه یهلا ضیف اب روشحم یورب اچره .سدقا ضیق ای سدقم ضیف ؛یتسه یهلا ضیف
اما .تسا یلبق یاهناهرب شهار نی ،تسه یضیفم ،ضیف نی رب هوالع هک مولعم اچک زا دسرپیم

تیقوبسم دعب ،تسا مهم یلیخ ی تسه رمالاسفن طاحم وت هک میهد هیبنت وا هب هک نیمه دوخ
میهدیم ناشن ،تسین هطبار دنب هک یاهطبارارف ،قالطالایلع قباس کی هب ار رمالاسفن لک

وا یوس هب ،وا زا ناهرب دهاوش

: ریظن تسه یریباعت مه موس ناهرب یارب

۱.«[4]هللا یلا اوّرفف».

۲.«[5]کیلا کنم براه».

۳.نوریب زا هک تسین یروط هب ،تسوا لام تمحر و بضغ) «[6]هتّمحر یلا هللا بضغ نم رفا».
(دیورب نآ زا نوریب هب وا تکلّمم نورد زا ای دیورب وا تکلّمم یوس هب وا تکلّمم

۴.«[7]کتّمو کح نم رارفلا نکم یال».

ناهرب ؛وا یوس هب وا زا ناهرب [8]همّالّع نیقی دص

[9] [10]

دوخ ضرف یور ،درادرب ماگ راکنا یارب هک دنکیم غورش هک تقو نامه هک تسوا نیا ناهرب نیا هتکن
هک نیا اما ؛تسا بلطم کی [11]دراد روضح ،دنکیم راکنا ی تقو هک نیا .دنکیم راکنا دراد تیّعقاو
،تسا یرگی د بلطم [12]دهدیم ماچنا ار راکنا وا دوخ رب هیکت اب ،دیآیم رب راکنا ددصرد ی تقو

یتقو ینعی ،دوریم وا زا اما ،تسا تسرد امش فرح ،میریگیم رظن رد ار «هیلا لوؤی ام» راب کی
م.دنکیم راکنا مراد تیّعقاو کی هب دامتعا باسح یور ،قحح نم نالا هک دراد لوبق دنک راکنا دوریم
،تسا هفاضاشاهنوؤم یرادقم دیآیم رظن هب

نوریب «یلا» لوخدم زا یورب اچکره هک تسوا نیا هتکن راب کی اما ؛تسا زیچ کی لآملاب هتبلال
غورش یراد وا زا .تسا هیلا ،هنم وتغورش الصا ،دیهدب الج مه ار «نم» دیهاوخیم راب کی اما .تسین
م.مورب وا یوس هب هک متسه شددصرد و مهاوخیم نم هچ نآ یریگیم ضرف یراد .ینکیم

یهلّا تّیل بق؛یهلّا تّیعم

تسا بوخ [13]

تسا بوخ

[14]

تسا بوخ مه نیا

«هی ف هل لا تیأر و الاءئیش تیأر ام» تیأور

[15]

مسا؛وا یوس هب وا اب ناهرب «رهاظلا»

[16]

اما؛تسا فرتعم مه یقیدنز ره و دهاوخیمن ناهرب هک، نطاب زا لاصفنا اب دشاب رهاظ، روظنم رگا رهاظ یارب نطاب نآ هب رطان دیاب ناهرب زیت هبل هخالاب سپ تسا روظنم نطاب نآ رهاظ رگا دشاب.

[17]

[18]

لک یلع» هن «دی هشی لک یلع» دیایب مال اب تسا بسانم دشاب دوهشم یانعم هب دی هشی رگا.

«نول هاجلا هاداع هرونب»

[19]

ای و تسا هسبالم اب ای نوچ؛ «وا یوس هب» هن تسا «وا زا» بسانم، هدمآ هرونب رد اب نوچ. تسا «وا زا اب» بسانم ود ره هک، تناعتسا.

لامك و عالجتسا و عاج زا زين و ،سدقم ضيف و سدقا ضيف زا نخس نافرع لها هميرك فحصر رد [1] و ةتبات نايعا لوصح سدقا ضيف زا دارم هك نادب سپ .دوشىم ناو نع راي سب ،عالجتسا و عاج تسا چراخ رد نايعا نأ لوصح سدقم ضيف زا دارم و ،تسا ىلاعت ىراب ملع رد اهنأ ىلصا اتاداعتسا تا ذ رد ايشا هي ملع روص هك دناتايهام ءامك حالطصاب ةتبات نايعا نيا و .اهنأ عباوت و مزاول اب .دناى دحا قوف هكلب دحا دوجوب ىلاعت بجاو

هك نانچ دشاب ضيفم اب رياغم هك نيا زا تسا سدقا هك دنويوگ سدقا تهجنيا زا ار سدقا ضيف و ردق هك ىيوس نيا طاحلب تسا ىهلا نوئش زا ىنأش دح هك ىترياعم ىلو تسا رياغم سدقم ضيف ترثك ببئوش زا سدقا ،سدقا ضيف هك نيا سدقا هي مسمت رد رگيد هجو و .مهفاف تسا قلخ و تروص .تسا ىناكم اقئاقح صئاقن و ىئامسا

ضي فال و سدقالا ضيفلاب مسقني ىهلال ضيفلا ؛تسا نينچ نيضي ف فيرعت رد موق تارابع .ملعلا ىف ةيلصألا اتاداعتسا و ةتباتلا نايعالا لصحي لوالاب و ،سدقملا

رب ىرصيقي تامدقم موس لصف لوا) اعباوت و اهمزاول عم چراخالا ىف نايعالا كلت لصحي ىناتلاب و (18 ص مكحل صوصف حرش

يا -وه و ،ةيناكمالا قئاقحل صئاقن و ةيئامسألا ةرثكل ببئوش نم سدقالا يا سدقالا ضيفالا ىف اتاداعتسا و ايشالا دوجول بجوملا ىتاذلا ىبحلا ىلجتلل نع ةرابع -سدقالا ضيفالا .ثيدحلا ،فرعنا تببحاف ايفخم ازنك تنك لاق امك ةينيعل مئ مئملعلا ةرضحلا

كلت اتاداعتسا هيضتقت ام روهطل ةبجوملا ةيئامسالا تاي لجتلا نع ةرابع سدقملا ضيفالا و ىمدا صف رب ىرصيقي حرش) .سدقالا ضيفالا ىلع بترتم سدقملا ضيفلاف ؛چراخالا ىف نايعالا (13- 12 ص ،هتكن كي و رازه) .(65 ص مكحل صوصف

هلحرم و دراد مان **ىنامحر سفن** هك ضيف نيا .تسا ضيف كي ،«دحاولا ءدعاق» ساسارب دنواذخ ضيف نوردهلحرم .دراد دامت ما ىبوبر عقص زا چراخ رد نأ رگيد هلحرم و ىبوبر عقص رد نأ زا ىاهلحرم ؛دراد ىفىط هك سدقا ضيف هلىسو هب .دراد مان «سدقا ضيف» تسا ىنامحر سفن نطاب هك نأ ىعقص هب ايشا تايهام ىنعى ةتبات نايعا - دش هتفگ هك ىبىترت هب - تسا **دنواذخ ىملع ىامسا** زا .دىآىم دىدپ (هىملع روص) ىملع تروص

«سدقم ضيف» ،دشابىم ىنامحر سفن رهاط و تسا نأ ىعقص نورب هلحرم هك ضيف مودهلحرم اما و ىنئى روهظ ،دوب دنواذخ ىاهمسا ىملع روهظ هك **سدقا ضيف** فالخرب سدقم ضيف .دوشىم هدىمان دوجو رد كىكشت نومارىپ نىهلأتملاردص هچنأ ةمه ضيف نيا رد .تسا ناحبس ىاذخ ىاهمان ىدوجو نأ افرع و ىقىقح دوجو رد ار كىكشت اردص هك توافت نيا اب هتبالا ،دباىم ناىرج ،تسا هدرك ىراج ىدوجو ىامسا زا ىفىط هك - سدقم ضيف ىكىكشت ناىرس وريپ .دناهتخاس ىراج ىزاجم دوجو رد ار هتبالا .دهدىم ىور تقلخ و هدش رادىدپ ىقلخ ىاهنىعت نامه اى ىچراخ تايهام ،هچراخ نايعا - تسا قباطم هچراخ نايعا نأ عبت هب و (هىنوگ و ىچراخ ىامسا ىنعى) سدقم ضيف هك تسا نشورالماك .درىگىم لكش ادخ ملع ساسارب تقلخ ماظن ىنعى دنباىم ققحت **هتبات نايعا** و سدقا ضيف

نيا ىدوجو هلحرم سدقم ضيف و ىنامحر سفن و دنواذخ ضيف ىملع هلحرم ،سدقا ضيف نىاربانب دىوگىم ضيف ماسقا ةرابع رد ىرصيقي ققحم .دشابىم ضيف

ةتباتلا نايعالا لصحي لوالاب و سدقملا ضيفالا و سدقالا ضيفلاب مسقني ىهلإلا ضيفالا ؛اهعباوت و اهمزاول عم چراخالا ىف نايعالا كلت لصحي ىناتلاب و ملعلا ىف ةيلصألا اتاداعتسا و هتبات نايعا ،سدقا ضيف اب هك دوشىم مىسقت سدقم و سدقا ضيف ةنوگ و رب دنواذخ ضيف

ه ب .درادی من رب یدوبان و دریذپیمن یفن زگره ،میرادن کش چیه یو تو بو ث رد هک ی تسه تی عقاو [9]
ی طرش و دیق چیه اب و تسای تسه تی عقاو طارش و دیق چیه یب ی تسه تی عقاو :رگید ترابع

تی‌عقاو نامہ نی‌ع س‌پ ،دری‌ذپی‌م ار ی‌فن ناہج ءازجا زا ءزج رہ و نارذگ ناہج نوچ و دوشی‌من تی‌عقاوال ی‌فنم و ہت‌شادن یاہرہب ی‌تسہ زا نآ ی‌ب و راد تی‌عقاو ،تی‌عقاو نآ اب ہک‌لب .تسین ری‌ذپان ی‌فن ای دنک لولح ای ذوفن اہنآ رد ای دوش یکی‌ئی‌شا اب تی‌عقاو ہک ی‌نعم نی‌ا ہب ہن ہت‌بلا .تسا و نشوری‌و اب کی‌رات ماس‌جا ہک رون دن‌نام ہک‌لب ،دندوی‌پپ ءای‌شا ہب و ہدش ادج تی‌عقاو زا ی‌ی‌اہہراپ ؛تسین روصق زا ی‌لاخ دوصقم نای‌ب رد رون لاثم نی‌مہ لاج نی‌ع رد و ؛دنشابیم کی‌رات ی‌و ی‌ب

چوپ وچی‌ہ وا ی‌ب و راد تی‌عقاو وا اب ناہج ءازجا و ناہج و تسا تی‌عقاو نی‌ع شدوخ وا:رگی‌د ترابع ہب و ہب ہی‌کت دوخ ،ندوب راد تی‌عقاو و دوخ ی‌دوج و لال‌قتسا رد ناہج ءازجا و ناہج ہک نی‌ا ہجیتن .دشابیم ج،مسی‌ل‌ل‌ئر شور و ہفسلف لوصا).تسا تی‌عقاو دوخ ی‌دوخ ہب و تی‌عقاو نی‌ع ہک دن‌راد تی‌عقاو کی (۷۷ ص،۵)

دوب غولب ناوا رد نمّ نس دپاش و ،مدناوخی‌م سرد دی‌دج سرادم رد ہک ی‌تقو رد مراد رطاخ ہب ری‌قح نی‌ا و ،ناہرب نی‌ا زا ،ی‌نہذ ہقباس نودب و ہمّدم نودب ،دنوا‌خ نی‌رکنم زا ی‌ضعب اب ثحب نمض رد زور ک‌ی :مت‌فگ !ی‌رآ :ت‌فگ !؟ی‌راد لوبق ار تدوخ دوجو وت ای‌آ :ہک ہلمج نی‌ا ہب ،مدرک موک‌حم ار وا ہنوگ نی‌دب م‌دی‌د ،مدرک دروخرب نی‌قی‌دص ناہرب ہب تم‌ک‌ح و ہفسلف بت‌ک ردّ ادعب نوچ .تس امامت رگی‌د بلطم ہداس روط ہب نم و ؛تسا ہدش نای‌ب ی‌لاع و لی‌صفت روط ہب بت‌ک نی‌ا رد رم‌الال ءی‌اغ تسا ناہرب نامہ مدوبا .

مودعم لباقم رد ،دراد دوجو ہک ی‌زیچ و ءیش ی‌نعی‌دوجومّلا :ہک تسا بی‌رقت نی‌دب ناہرب نی‌ا لام‌ج‌ا و تسا غّ‌ل‌خ دوجو سابل ہب ہک تسا ی‌تّی‌ہام و تسا ی‌زیچ ،دوجوم ناسنا ی‌انعم س‌پ .درادن دوجو ہک دی‌عفر ناسنا تّی‌ہام و ی‌نعم زا رگا .دشاب مودعم تسا نک‌مم و ،دشاب دوجوم تسا نک‌مم ناسنا س‌پ رب مدع ہک تسا لاجم دوجو نآ ،می‌روا رظن رد ی‌تبسن چہ نودب ار دوجو تّی‌عقاو و ی‌نعم نآ و ،می‌ئامن ہنرگ و ؛دوش فصّتم دوخ ضیقن ہب ی‌زیچ ہک تسا لاجم و تسا دوجو ضیقن مدع اریز .ددرگ ی‌راط نآ نی‌اربانب .تسا بجاو و تسا میدق ،تسا مدع‌لال عنتمم دوجو نوچ و .دوشیم مزال نی‌ضیقن عام‌ت‌جا (240 ص ؛ ی‌نعی‌و و ی‌ملع دی‌حوت).تسا بجاو و میدق ،دوجو تقیقح

ذی‌ملت لاک‌شا [10]

ہمّال‌ع ناہرب دافم [11]

وا یوس ہب وا زا ناہرب دافم [12]

ذی‌ملت بوت‌کم لاؤس [13]

ذی‌ملت بوت‌کم لاؤس [14]

نآ ہقباس.تسا نافرع بت‌ک رد ج‌یار تارابع زا(لماک ہن و ی‌شخب تروص ہب) ترابع نی‌ا نومضم [15] ای‌ئی‌ش تی‌أر ام :جالح روصنم نب نی‌سح ہب ی‌نافرع مدقت‌م یاہ بات‌ک رد ہدش ماجنا یاہوج تسج قبط (39 ص ؛ ج‌الح‌ل ناوید).ہیف ءللل تی‌أر و آل‌ا

بہذمل فرعت‌لا).ہیف ءللل تی‌أر و آل‌ا ای‌ئی‌ش تی‌أر ام :عساو نب دم‌حم لاق ام‌ک اذہ و :عساو نب دم‌حم و (38 ص ؛ فوصت‌لا

ہدش ہداد تبسن اف‌ل‌خ ہب (ہدعب،ہعم،ہلبق)ترابع نی‌ا فل‌ت‌خم یاہ ش‌خب ی‌ی‌اہ ہرود رد.ددرگ ی‌مرب (315 ص ؛ رطاو‌خ‌ل می‌س‌قت):تسا

نبا نب یلع: تساه تشگ بوسنم مالسلال هیلع نینموملاریما هب ترابع نیأ رخأتم یاه هرود رد اما (٢٨٠ و ٢٧٩ ص، تادی همت) «هیف هللا تیأر و الائی ش تیأر ام: دنک یم دای نینچ لاح نیأ زا بلابط

هب باس تنانودب ار ترابع نیأ حالفلل حاتفم رد ییاهب خیش مو حرم ادتبا هعیش ییاور بتک رد امهرطن حمطم نوکي نأ یغبني نیع تسمل و دباعل نأ یلإ عام یلإ ثلاثلا: دنک یم رکذ نی موصعم مهسفنأ یلإ هنم مٹ هلبق هللا تیأر الائی ش تیأر ام قری تو یلع هناعبس قحل وه تاذلاب و الوأ رد اما (٣٦٨ ص؛ (قمیدقلا - ط) تابحتسمل و تابجاولا نم قلیللا و مویلا لمع یف حالفلل حاتفم) مالک یف و: دهدي تبسن مالسلال هیلع نینموملاریما هب ار نأ حیرصت هب نیهلل اتملاردص همادا لوصأ حرش) هلبق هللا تیأر و الائی ش تیأر ام: مالسلال هیلع نینموملاریما ءایلوالا دیس ائی ش تیأر امهنع یور ام یف مالسلال هیلع نینموملاریما لاق اذهل و؛ (٢٥٠ ص؛ ١ ج؛ (اردص) یفاکلا هدهاشم (٤٣٢ ص؛ ٣ ج؛ (اردص) یفاکلا لوصأ حرش) هیف: ءیاورب و، هعم: ءیاورب و، هلبق هللا تیأر و ال اما. تساه هدش رکذ فل تخم تاییاور تروص هب تیعم و تی دعب و تیلبق اردص ریبع ت رد هک دوش یم لاق امک: تساه هدش سکع نم یواو فطع تروص هب و دحاو ثیدح بللق اردص عام بتک رد ریبع ت نی مه ءاعد حرش) هعم و هدعب و هلبق هللا تیأر و الائی ش تیأر ام: یور ام یلع، مالسلال هیلع، قداصلال همالس و هللا تاولص، نینموملاریما، نینوکللا یلوم و انالوم راشأ دق و (١٤٦ ص؛ نتم؛ رحسلال) هعم و هدعب و هلبق هللا تیأر و الائی ش تیأر ام: هلوبق کلذ یلإ ءیفخ ءیفطل ءراش، هیلع ریبع ت نیأ هقباس تفگ دیاب هتبلال (٢٢ ص؛ صنلا؛ ءیالولا و ءفالخلل یلإ ءیادهللابصم ءعس هیف تلزن تابیلقتلا هذه هنم تمت نمف: ددرگ یمرب زین یبرع نبا بتک هب یف فطع ءیورلا هل تمت کلذ دنع و، تانیبلال ءج و، تاییآللا ءوق و، تانامآللا ءنم و، تاعامجلال ءعج و، تاعاسلل ءیش لک یف و، ءیش لک عم و، ءیش لک دعب و، ءیش لک لبق یللاعت هللا یریف. ءایشآل یف نم ردان طوطخم) هیف و، هعم و، هدعب و، هلبق هللا تیأر الائی ش تیأر ام: لوقی نأ هنم حصیف (٦٧ ص؛ یبرع نبا لئاسر

هب ناوت یم رتشیب قیقحت یارب نینچ مه. تساه هدش نیاب لیصفت هب دراوم نیأ **تسویپ** رد هعجارم نأ زا افرع یاه تشادرب و «هیف هللا تیأر و الائی ش تیأر ام» تیاور همانرابت هلاقم دییامرف.

ذیملت بوتکم لاؤس همادا [16]

ءابلال و «کبرب» وه «فکي مَل» لعاف «ُدیةش ءیش لک یلع ءَنَّا کبرب فکي مَل وَا» :هلوق و [17] یف فکي مل و آینعمل و، راکنللال ماهفتسالال و، لعافلال نم لدب «ُدیةش ءیش لک یلع ءَنَّا» و، ءدئار هیلإ هتاهج عیمج نم ریقف وه و الائی ش نم ام ذل ءیش لک یلع ادوهشم کبر نوک قحلل نیبت ضعب هفرعی مل نل و ءیش لکل مولعم یللاعت وهف هقوف رهاق هب مئاق یللاعت وه و هب قلعتم (٤٠٥ ص؛ ١٧ ج؛ نآرقلل ریسفت یف نازیملال). ءایشآل

ذیملت بوتکم لاوس [18]

لاقف ع نینموملاریما قیلثاچلال لاس: لاق هعفر یقربلال دمحم نب دمحنع انباحصأ نم ءدع ١- [19] لمحي هنإتللق و کلذل لاق فیکف ءینامث ذئموی مهقوف کبر شرع لمحي و هلوق نع ینربخأف رون ءعبرأ راوأنم یللاعت هللا هقلخ شرعلا نل ع نینموملاریما لاقف ضرألل و تاوامسلال و شرعلا رون و ءرفصلال ترفصا هنم رقصأ رون و ءرضخلال ترضخا هنم رضحأ رون و ءرحلل ترمحا هنم رمحأ و هتمطعبف هتمطع نم رون کلذل و ءلمحلل هللا هلمح یذلل ملعلال وه و ضایبلال ضیبا هنم ضیبا؛ (١ ج؛ (ءیمالسإلا - ط) یفاکلا) **نولهاچلا هاداع هرون و هتمطعب و** نینموملاریما بوللق رصبأ هرون؛ (١٢٩ ص

نع و هلا ح نع هلا أسأ اباتك سبحلل ا يف وه وع ى سوم نسلل ا ب أ ىلإ تبتك :لاق ديوس نب ىل ع نع
نمحرلل هلا م سب هتخسن هه باو جب ىن باجأ م ث ارهشأ ىل ع باو جل سبتحاف ةريثك لئاسم
هرون و هت مطع ب و نىنمؤمل بولق رصبأ هرون و هت مطع ب ىذل ميطعلل ىل علل هلا دملل *مىحرلل
(124ص ؛ 8ج ؛ (ةيمالسلإا - ط) ىفاكلا)**نول هاجلا هاداع**

ذىملت بوتكم [20]

هللا تيار ام :تسويپ
هللا تيار و الاائيش

هيفوص مالک رد (فلأ

جألح

:لوقي جألحل تعمس :لاق هنأ يليلل نارمع نب ميهارب إخيشلأ نع و

طخلأ نع ةطقنللأ و ،ةطقنلأ نع طخلل ينغ الف .ةعمتجم طقن ةلك طخلأ و ،طخلك لصأ ةطقنلأ .اهنيعب ةطقنلأ نع كرحتم وهف فرحنم وأ ميقتسم طخلك و

دهاشي ام لك نم قحلل يلجت يلغ ليلد اذه و .نيتطقن ني ب ةطقن وهف دحأ رصب هيلع عقي ام لك و [1].هيف ةللأ تيأر وأل إائيش تيأر ام :تلق اذه نم و .نياعي ام لك نع هئارت و

عساو نب دمحم

.هيف ةللأ تيأر و ال إائيش تيأر ام :عساو نب دمحم لاق امك اذه و

[2]هلبق ةللأ تيأر و ال إائيش تيأر ام :هريغ لاق و

رهأطأباب

هك تسأ ديحوت هك تسوأ دهاش تنس و باتك هك تسأ نأ عمج ةنسلأ و باتكلأ دهاش ام عمجلأ هلوق [3]«هعم و هملعب و هلبق ةللأ تيأرأل إائيش تيار ام و» «وهألأ هلإ ال ةنا ملعاف»

يلازغ

مهضعب اذه يلغ داز امبر و ،هعم ةللأ أوأر و ال إائيش أوأر ام رئاصلبأ بابراً نأ ملعاف اذه تفرع اذإف ءايشألأ يري نم مهنم و ،هب ءايشألأ يري نم مهنم نأل .هلبق ةللأ تيأرأل إائيش تيأر ام :لاقف :تلف[ديشةش عيشلك يلغ ةنألك ربفكي مَلَوَأ :هلوقب ءراشإلأ لوألأ يلإ و ءايشألأاب هاري ف لوألأف .53 :تلف]مهسفنأ يف وقافألأ يف انئايمهريُنَس :هلوقب ءراشإلأ يئاثلأ يلإ و .53 ءرءة يئاثلأ و ،قيدصلأ ءرءة لوألأ و ،هئايا ب لالءتسلأا بءاص يئاثلأ و ،ةدهاشملأ بءاص رهظ امك هنأ ملعاف اذه تفرع اذإف ،نيبووحململأ نيلفإغلأ ءرءة ال إامهءعب سيل و ،نيخسارلأ ءاملعلأ ال ءيش لك عم وهف هللاب ءنطابلأ ءريصلل ءيش لك رهظ دقف رهأطلأ رونلاب رصلل ءيش لك بورغب بيغي نأ روصتي رهأطلأ رونلأ نأ وه و توافت انهاه يقب نكل و ،ءيش لك رهظي هب و هقرافي [4].لطلأ رهظي ىتح بءحي و سمشلأ

ىزارى ش ىلقب

ةيؤرلا ي ف باب

هل بق ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :هنع ءلل يضر قي دصلا لاق

هعم ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :هنع ءلل يضر قورافلا لاق و

هدعب ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :هنع ءلل يضر نامثع نع ىور و

هدنع ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لاق نم مهنم و

[5]هيف ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لاق نم مهنم و

نم مهنمف ،دهاشملا هذه لهأ قاوذاً فلخت و :دادحلا فويسلا ي ف يركبلا ىفطصم يديس لاق و
هل بق ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لوقي ف ،ايقيدص هقوذ نوكي

،اركس ناكل ؛هافن ول و هفني مل و عيشلا ىأر مث ،عيشلا ىلع هيلجت و قحلا ءيمويق ىأر الوأف
هأرف ،قحلا دوهش هيلع بلغ هنكل ،نأ ي ف قلخل و قحلا دوهش ني ب عمج ثيح الماك هدهشم ناكف
قلخل يآر مث الوأ

:هيف ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لوقي ف ،ايقوراف هدهشم نوكي نم :مهنم و

قوذلا ثيح نم لوألا نود دهشملا اذه و ،هيلع هتي مويقب ايلجت م يأ

هعم ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لوقي ف ،اينامثع ادهشم هدهشم نوكي نم :مهنم و

هدعب ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام :لوقي ف ،ايلولع ادهشم هدهشم نوكي نم :مهنم و

جهنم ىلع اوراس ،بابحألا و بابحألا اهاذق ،ةياهن ال و اهلّح ال ءريثك قاوذاً قاوذاً هذه قوف مّث و
[6].باتكلا و ءنسل

ىبرع نبا

هيف اهس ام ي ف هسفنل هرطن ىلع هلل هرطن مدق نإف دُعَبْ نَمَ و لَبَقْ نَمَ رُمُألا ءلل ىلاعت ءلل لاق
هل بق ءلل تيأر الإ ائيش تيأر ام قي دصلا ماقم وه و ماسلا لبق دجس نمك ناك

[عيش لك دعب ءلل ءيؤر]

امك هبر ي ف هرطن ىلع هسفن ي ف هرطن مدق نإ و

هبر فرع هسفن فرع نم ملس و هيلع ءلل ىلص لاق

باحصاً ماقم وه و هدعب ٲللل تيأر الل ائيش تيأر ام لاق نم ماقم وه و مالسلل دعب دجس نمك ناك
يف بلقتي وهف ٲللل يلل اليلد يل ناك و الل ائيش تيأر ام يأ عناصلل دوجو يلل ٲللقعلل ٲلدألل
[7]امئاد ٲلدألل

لبق هآر نمم نوكتف هلبق ٲللل تيأر الل ائيش تيأر ام قي دصلل ركب ي بآ فقوم يف تنك نإف
دهشملا ينامتثع تنك نإ و هلوأ وه مويلل كلذ و رهشلل لوأ يف لالحلاب تنأ و يضاملل مكحلاف لاوژلل
يف همكحف لاوژلل دعب هآر يذلل وه و هدعب ٲللل تيأر الل ائيش تيأر ام لوقتف ركف ليلد بحاص و
مث لولدملا يلل ٲبسن و ليلدلل يلل ٲبسن هل ليلدلل هجو تقو ءاوتسالل يف هتقو و لبقتسملا
بلط وه و يشعلل يلل عجار هنإف ينيعلل ليلملا يلل ءاوتسالل طخ نم لظلل عوچر وه و لاوژلل رهطي
[8]ليلل

ٲوق و ،تانامأل ءنم و ،تاعامجل ءعمج و ،تاعاسلل ءعس هيف تلزن تابيلقتلل هذه هنم تمت نمف
لك لبق يللعت ٲللل يري ف ءيشأل يف ءيؤرلل هل تمت كلذ دنع و [9](-) ،تانيبلا ءج و ،تايآل
تيأر الل ائيش تيأر ام :لوقي نأ هنم حصيف ،يش لك يف و ،يش لك عم و ،يش لك دعب و ،يش
[10].هيف و ،هعم و ،هدعب و ،هلبق ٲللل

ببطق هللادبع

[تسا تيالو تاماقم رهظا قوش بحاص ماقم] -98 بوتكم

راوانلاب هردص ٲللل حرش نسح ني دلل نكر ري مالل اقح يبيبح يلل بطق ٲللل دعب نم

لها اما ،زيچ نآ يراگديرفآ تفص هب وارسّ رس رب يهلا يّلجت هب دشاب قوبسم دبايرد يمدآ هچره
مولعم ريغ يّقر زيچ ره كاردل دزن اذهل و دنشاب هتشاد ار يّلجت نآ رم فيطل يّبننت نافراع زل ركذ
و «هل عشخ ءيشل ٲللل يّلجت اذا» هك دشاب روكنم يّلجت لين رثا نآ و ددرگ ضراع ار ناشيا ببّسلل
ثيح مالّسلل هيلل يلل نينمؤملا ريما راشا لينلل كلذ يلل و !دنتفين نآ تقو زاب الصا نارگي
و ركذ بحاص ،فراع ره هچرگا و دراد يلوط ثيدح نيا حرش و «هيف ٲللل تيأر آلل ائيش تيأر ام» :لاق
[11].ددرگ بوسنم واهب نآ و دشاب يزيچ رد ار سكره مدق تيصوصخ اما ،دشاب قوش و ايج و ركف

---

[1] 39ص ؛ جالحلل ناويد

[2] 38ص ؛ فوصلل بهذمل فرعئلل

[3] 133ص ؛ نتم1ج ؛ نافراع تاماقم

[4] 279ص ؛ يلانغلل ماملل لئاسر ءعومجم

[5] 315ص ؛ رطاوخلل ميسقت

[6] 317 ص ؛ رطاوخل ميسقت

[7] 483 ص ؛ 1 ج ؛ (تادلجم عبرا)ةكمل تاحوتفلا

[8] 607 ص ؛ 1 ج ؛ (تادلجم عبرا)ةكمل تاحوتفلا

[9] .لصألاب ةحضاو ريغ ةملك (2)

[10] 67 ص ؛ ىبرع نبا لئاسر نم ردان طوطخم

[11] 251-252 ص ؛ بطق هللا دبغ بيتاكم

هي ماما عامل ع (ب)

يياهب خيش

والو امارطن حمطم نوکي نأ يغبني نيغتسملا و دباعلا نأ ىلإ عاميإلا ثلاثلا
هنم م ث **هللق تيار** الائيش تيار ام قري تو ىلع هناعبس قحلا وه تاذلاب
ولج و زع هل عظحالما هني ثيح نم لب اهتاوذ ثيح نم ال مهسفنأ ىلإ
اهرودص ثيح نم ال اهوحن و دابعلال نم مهلامعأ ىلإ م ث هيلإ عبست نم
و مهنيب عفيطل علصو و عفيرش عبسن هني ثيح نم لب مهنع
[1] هني أش لج هنيب

اردصالم

اذهب سفنلا قلعت ماد ام ايندلا يف دحال نكمم ريغف لوالا هجولا ام
:مالسلا **هيلع نينمؤملا ريما لوق اما** و ، فيثكلا يويندلا ندبلا
ىلع قرخال ناظلس روهظل كلذف ، **هللق تيار** و الائيش تيار ام
[2]. هتاذ

هنع يورام يف مالسلا هيلع نينمؤملا ريما لاق اذهل و

لك يف رضاحلا وهف ههجو لكلا و ، هي ف :هياورب و ، هعم :هياورب و ، هللق تيار و الائيش تيار ام
و روهظلا يف كلك و ، هروضح يف دودحم ريغ رضاح هكل و عقيقحلاب رهظم لك يف رهاظلا و رضح
واسحلاب هيلإ ريشن و انل رضحي و هكردن ام ذا ، هيلإ قرشالا و هكاردا اننكمي ال انه نم و ، دوجولا
لاق و ، دودحم ب سيل ام ب سيل دودحملا و روضحلا و ، روهظلا و دوجولا يف صقان دودحم رما وهف لقعلاب
بجتحا :اضيأ لاق و ، دودحم ريغ رضاح ، دوقم ريغ بئاغ :هنع يورام يف هلا و هيلع هللا ىلص
مهيلع مهنع ردص م ث نم و ، راصبالا نع بجتحا امك لوقعلا نع
[3]. مقتسا و مهفاف ، هروهظ طرف نم ىفخ نم اي :مالسلا

يناردنزام حلاصالم

هتاذ عفرم و قحلاب قحلا عفرم لوالا ناقيرط ىلاعت هتفرعمل :لوقنف حيضوت عدايز تدرا نإ و
و هنع جراخ رمأ عطاوب ال عيذال هتاذ سفن يه يتلا عيلامكلا تافصلا عيجمب وأ هتاذ عقال

ةطساوب اهلوصح مدغل ةينإ ال و ةلعلا نع هيلاعتل ةيمل تسيل ةفرعمل هذه و ،هل ةرياغم تايثيح امنإ ةفرعمل هذه و لالدتسال و رظنلاب نالصح ت امنإ ةينإ ال و ةيملل ةفرعمل اضيأ و لولعمل هعسي ال تقو هلل عم يل» نيلسرمل ديس لاق امك هئاي لوأ نم لمكلل روهظلا و فشكلاب لصحت فورعم وهف هريغ اهيف دهاشي ال ثيحب هلل يفاءن ةبترم يه و «لسرم يبن ال و برقم كل م تيأر و ال ائيش تيأر ام» مالسلا هيلع نينمؤمل ريمأ نييصولا ديس لاق امك و هريغب ال تاذلاب [4]«هلبق هلل

يسلجم همالع

[5].هعم وأ هدعب وأ هلبق هلل تيأر و ال ائيش تيأر ام :هلوقب مهضعب راشأ هيلإ و

يراوزبس يداهالم

ضعب يلع [1] «هلبق ةلل تيأر و ال ائيش تيأر ام» : (هيلع ةلل تاوولص) نينمؤمل ريمأ لاق اذل و [6]هوجل

مالسل هيلع يلع لاق

[7]ةلبق ةلل تيأر و ال ائيش تيأر ام

يىابطابط همالع

:ديامرفيم هك تسا ترضح نأ نانخس زا زغم رپ و زغن نخس ني

[8]:هلبق ةلل تيأر و ال ائيش تيأر ام

ينىمخ ماما

[9]هعم و هدعب و هلبق ةلل تيأر و ال ائيش تيأر ام :يور ام يلع ،مالسل هيلع ،قداصل لاق امك

و ةلل تاوولص ،نينمؤمل ريمأ ،نينوكلا يلوم و انالوم راشأ دق و ال ائيش تيأر ام :هلوقب كلذ لىل ةيفخ ةفيطل ةراشإ ،هيلع همالس [10]هعم و هدعب و هلبق ةلل تيأر و

61ص ؛ 3ج ؛ (اردص) يفاكلا لوصأ حرش [2]

432-433ص ؛ 3ج ؛ (اردص) يفاكلا لوصأ حرش [3]

108ص ؛ 3ج ، (يناردن زاملال حل اص ىلوملل) ةضورلا و لوصأل-يفاكلا حرش [4]

391-392ص ؛ 10ج ؛ لوسرلا لآ رابخأ حرش ي ف لوقعلا ةآرم [5]

49ص ؛ ىنسحلا ءامسأل حرش [6]

70ص ؛ 1ج ؛ (ىراوزبس) ىونثم حرش [7]

200ص ؛ 1ج ؛ ىيابطابط همالع لئاسر رهومحم [8]

146ص ؛ نتم ؛ رحسلال ءاعد حرش [9]

22ص ؛ صنلا ؛ ةيالولا و ةفالخلا ىلإ ةيادهلا حابصم [10]